

LOVA-bidraget

Lokala vattenvårdsprojekt

Det är inte längre så lätt att fånga en stor torsk eller en fin ål. Bottnarna dör, vikar växer igen och giftiga algblomningar är något vi fått vänja oss vid. Våra hav mår dåligt.

ÖVERGÖDNING HAR LÄNGE varit ett av de allvarligaste miljöproblemen i våra hav. Stora mängder näringsämnen transporteras till havet från exempelvis skogs- och jordbruksområden och dåligt renade avlopp. Sedan början av 1900-talet har tillförseln av näringsämnen till havet mångdubblats.

Regeringen har beslutat om ett nytt bidrag som ska minska mängderna kväve och fosfor i Östersjön och Västerhavet. Det kallas för LOVA, vilket står för Lokala vattenvårdsprojekt. Syftet är att få fram lokala åtgärder som förbättrar havsmiljön, i första hand genom att minska belastningen av näringsämnen.

Vem kan söka?

LOVA-bidragen kan endast sökas av kommuner och ideella sammanslutningar eller kombinationer av dessa. En sammanslutning räknas som ideell om den drivs utan vinstsyfte. Även kommunala bolag och ekonomiska föreningar som drivs utan vinstsyfte kan söka LOVA-bidrag. Sökande kan samarbeta med andra aktörer när det gäller finansiering och genomförande. Ett sådant samarbete kan exempelvis vara lämpligt mellan kommersiella båt- hamnar (som inte kan söka själva) och kommuner när det gäller anläggande av båtbottentvättar eller mottagningsstationer för toalettavfall. Ett annat exempel är samarbete kring våtmarker mellan en kommun och jordbrukare i kommunen. Det är viktigt att framhålla att det är de sökande som ansvarar för projektet från ansökan fram till slutrapportering.

I vissa fall kan det vara även vara lämpligt att flera kommuner och sammanslutningar samarbetar, exempelvis inom ett avrinningsområde. Länsstyrelserna bör kunna bidra med samordning av sådana projekt.

LOVA – bidraget går att söka för projekt som löper på under flera år.

Hur söker man LOVA-bidrag?

Kommuner och ideella sammanslutningar som vill söka LOVA-bidrag gör det hos länsstyrelsen i det län där projektet ska genomföras.

Mer information hittar du på www.naturvardsverket.se/lova

Hur mycket pengar handlar det om?

För 2010 kommer cirka 120 miljoner kronor att öronmärkas för LOVA-bidrag. Beslut om 2010 års havsmiljöanslag och hur det får användas tas av riksdag och regering i december 2009.

Även för 2011 kommer sannolikt ungefär 120 miljoner att öronmärkas för LOVA. Bidrag för 2011 kommer att kunna sökas under hösten 2010.

Naturvårdsverket har beslutat om en nyckel för den procentuella fördelningen av LOVA-medlen på olika län. Fördelningsnyckeln baseras i huvudsak på kunskaper om den geografiska fördelningen av befintlig uttransport av näringsämnen från antropogena källor till Östersjön och Västerhavet.

Medel kan sökas för att täcka högst 50% av de stödberättigande kostnaderna.

Vilken typ av åtgärder kan man få LOVA-pengar till?

LOVA-bidragens huvudsyfte är att minska övergödningen i Östersjön och Västerhavet, vilket kan ske genom olika typer av åtgärder. Åtgärderna kan delas upp i orsaksbehandlande och symptombehandlande beroende på insatsens karaktär.

Orsaksbehandlande åtgärder är de som minskar utsläppen av kväve och fosfor från jord- och skogsbruk, enskilda avlopp och reningsverk med mera.

Symptombehandlande åtgärder är sådana som minskar den fosfor och det kväve som redan nått eller kommer att nå haven exempelvis genom musselodling och -skörd, algskörd eller slätter av vass).

Stöd kan också ges till planeringen av åtgärder som minskar fosfor- och kvävebelastningen. Rådgivning till fastighetsägare kan vara stödberättigande om den beräknas leda till åtgärder som minskar utsläppen av kväve och fosfor.

Mottagningsstationer för toalettavfall från fritidsbåtar. Transportmyndigheten har fått i uppdrag att utreda förslag till förbud mot utsläpp av toaavfall, vilket är en av anledningarna till utbyggnaden av mottagningsstationer. Ansökan om bidrag till en mottagningsstation för toalettavfall kan även omfatta kringkostnader, såsom kostnaden för anslutning av mottagningsstationen till kommunalt avlopp.

Båtbottentvättar nämns också. Deras syfte är att minska spridning av gifter från båtottenfärger. Båtbottentvättarna bör som regel lokaliseras till kusten. Bidrag kan möjligen ges till en båtbotentvätt i en större insjö om tvätten i stor utsträckning förväntas användas av båtar som även rör sig i havet.

Skötselkostnader för en åtgärd under en begränsad tid kan ingå i ett LOVA-projekt. Utbildning av kommunal personal är däremot inte stödberättigande.

Uppföljning och utvärdering – en lärande process

Samtliga projekt ska följas upp och utvärderas. Det är angeläget att ta vara på de kunskaper och erfarenheter som kommer fram i de olika projekten. En plan för uppföljning och utvärdering ska bifogas ansökan och kostnaderna för de delarna av projektet kan ingå i den bidragsgrundande kostnaden.

När det gäller båtbottentvättar/spolplattor och mottagningsstationer för toalettavfall är en viktig del av uppföljningen att kunna följa hur stora mängder avfall/förorenad vätska som tas om hand men också hur många som utnyttjar anläggningarna. Någon form av räkneverk bör därför finnas, i synnerhet gäller detta mottagningsstationerna.

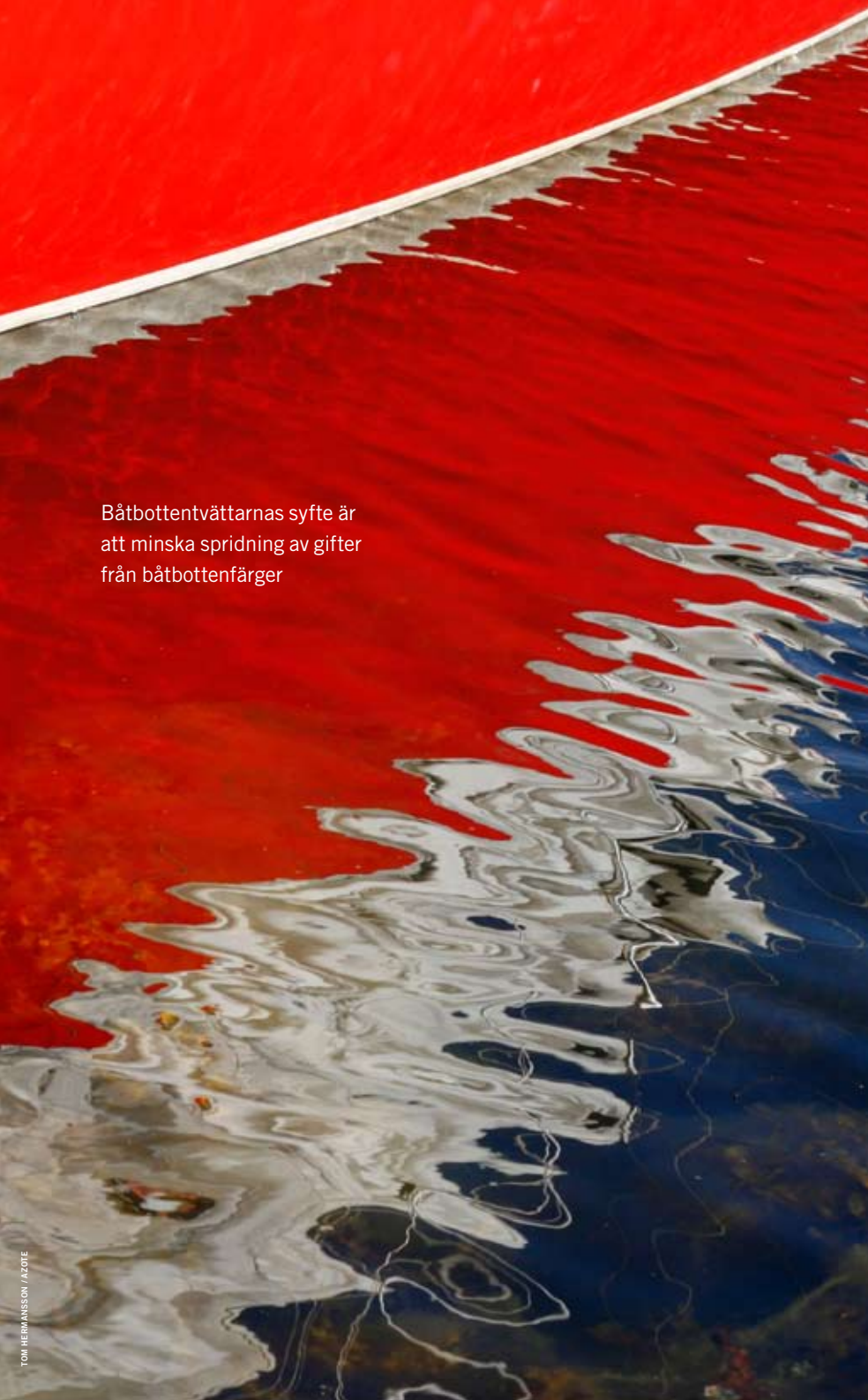
Vad kan man inte få LOVA-pengar till?

Informationsinsatser är inte i sig stödberättigande. Däremot bör informationsinsatser ingå som en integrerad del i projekt som gäller uppbyggnad av mottagningsstationer för toalettavfall och inrättande av båtbottentvättar.

Åtgärder som redan har påbörjats (»spaden i jorden«) kan inte få bidrag. Anledningen är att projekt som redan dragits igång rimligen har finansieringen klar. Planeringen av en åtgärd som endast genomförs om bidrag beviljas kan påbörjas innan bidragsbeslut. Men bidrag bör inte ges till kostnader som inträffat före bidragsbeslutet.

Åtgärder som »följer av skyldighet i lag eller annan författning« kan inte heller få LOVA-bidrag. Det kan exempelvis gälla åtgärdande av enskilda avlopp där det finns ett förelägganden från kommunen eller att följa detaljerade planbestämmelser som ingår i detaljplanen. Bidrag bör dock kunna ges till kretsloppsanpassade avlopps lösningar som svarar mot högre krav än vad som kan sägas följa av lagar och författningar.

Båtbottentvättarnas syfte är
att minska spridning av gifter
från båtbottnfärger

Regeringen har beslutat om ett nytt bidrag som ska minska mängderna kväve och fosfor i Östersjön och Västerhavet. Det kallas för **LOVA**, vilket står för Lokala vattenvårdsprojekt. Syftet är att få fram lokala åtgärder som förbättrar havsmiljön, i första hand genom att minska belastningen av näringsämnen.

www.naturvardsverket.se/lova